

M e s t s k á č a s t Ě B r a t i s l a v a - N o v é M e s t o

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
dátum 28.09.2021

Informácia vo veci vymáhania trvale nevymožiteľných pohľadávok - vyjadrenie k možnosti odpredaja trvale nevymožiteľných pohľadávok Mestskej časti Bratislava -Nové Mesto

Predkladateľ:

Ing. Ignáč Olexík, PhD. prednosta miestneho úradu

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správu

Zodpovedný:

JUDr. Rastislav Velček vedúci oddelenia právneho, podnikateľských činností, evidencie súpisných čísel a správy pozemkov

Spracovateľ:

Mgr. Branislav Mogrovics referent oddelenia právneho, podnikateľských činností, evidencie súpisných čísel a správy pozemkov

Na rokovanie prizvat' :

N Á V R H U Z N E S E N I A:

Miestne zastupiteľstvo

berie na vedomie

informáciu k možnosti odpredaja trvale nevymožiteľných pohľadávok Mestskej časti Bratislava- Nové Mesto

- bez prípomienok
- s prípomienkami

DÔVODOVÁ SPRÁVA :

Miestne zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 13.07.2021 uznesením schválilo trvalé upustenie od vymáhania nevymožiteľných pohľadávok Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto v súlade s ustanovením § 13 ods. 5, písm. d) aktuálne platných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto a s majetkom zvereným jej do správy hlavným mestom SR Bratislavou z dôvodu, že „*zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že ďalšie vymáhanie pohľadávok by nebolo úspešné, alebo by bolo nehospodárne.*“ a zároveň bola vznesená požiadavka na vypracovanie tohto materiálu, ktorý by objasnil možnosti nakladania s trvale nevymožiteľnými pohľadávkami Mestskej časti Bratislava- Nové Mesto.

Kritériá posudzovania trvale nevymožiteľných pohľadávok:

Pohľadávka - nárok veriteľa požadovať od dlžníka peňažné plnenie, vecné plnenie alebo plnenie spočívajúce v dohodnutých výkonoch.

Členenie pohľadávok podľa splatnosti:

1. **nesplatná** - pohľadávka existuje, ale nenastal ešte deň alebo obdobie, počas ktorého má dlžník povinnosť plniť veriteľovi,
2. **splatná** - nastal deň, alebo obdobie, počas ktorého má dlžník povinnosť plniť veriteľovi,
3. **po lehote splatnosti** - dlžník pohľadávku veriteľa neuspokojil včas, t.j. v určenej lehote. Vymáhať sa môžu len pohľadávky po lehote splatnosti. Pohľadávky po lehote splatnosti sú bud' vymožiteľné alebo nevymožiteľné. Pohľadávky sa môžu vymáhať súdnou cestou alebo mimosúdne. Mimosúdne sa pohľadávky vymáhajú formou predžalobných výziev a pokusov o zmier. Súdne sa pohľadávky vymáhajú podaním návrhu na súd a po priznaní pohľadávky, podaním návrhu na exekučné konanie prostredníctvom exekútora.

Z hľadiska vymožiteľnosti pohľadávky je potrebné posúdiť tiež, či pohľadávka nie je premlčaná. Súd na premlčanie prihliadne len vtedy, keď dlžník vznesie námitku premlčania. V takomto prípade súd veriteľovi pohľadávku neprizná. Súdne vymáhanie premlčanej pohľadávky je teda možné, ale úspech v konaní závisí od právnej obrany dlžníka. Pohľadávka, aj keď je premlčaná, resp. súd ju v dôsledku úspešnej námitky dlžníka nepriznal, ostáva nadálej zachovaná a veriteľ môže kedykoľvek prijať plnenie takejto pohľadávky.

1. **vymožiteľné pohľadávky** - pohľadávky, ktoré sú riadne vydokladované, preukázateľné a ktoré zaťažujú dlžníka riadne identifikovaného, ktorého majetkové pomery nasvedčujú tomu, že pohľadávka bude uspokojená.
2. **nevymožiteľné pohľadávky** - pohľadávky, ktoré nie sú riadne vydokladované a súd o nich nemôže konať, v konaní pred súdom súd ich neuznal, súd ich zamietol z dôvodu premlčania, v exekučnom alebo konkurznom konaní sa zistí, že dlžník je nemajetný, dlžník zomrel nemajetný bez dedičov, právnická osoba zanikla bez právneho nástupcu.

Návrh ďalšieho postupu nakladania s nevymožiteľnými pohľadávkami

Nedaňové pohľadávky (pohľadávky z nájmu bytov, pozemkov, nebytových priestorov...)

Sme toho názoru, že postúpenie nevymožiteľných pohľadávok by pre mestskú časť neznamenalo

žiadен prínos. Zákon predaj nedaňových nevymožiteľných pohľadávok nezakazuje, avšak je otázne aký výsledný efekt by tento predaj prípadnému kupujúcemu priniesol, nakoľko je zrejmé, že takéto pohľadávky budú kupujúcim starostlivo zvažované.

Na základe uvedeného **navrhujeme**, aby sa nevymožiteľné nedaňové pohľadávky aj nadalej odpisovali z účtovnej evidencie v zmysle § 13 ods. 5, písm. d) aktuálne platných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mestskej časti Bratislava-Nové Mesto a s majetkom zvereným jej do správy hlavným mestom SR Bratislavou z dôvodu, že „zo všetkých okolností prípadu je zrejmé, že ďalšie vymáhanie pohľadávok by nebolo úspešné, alebo by bolo nehospodárne.“

Vzhľadom na vyššie uvedené je možné konštatovať, že predaj nedaňových pohľadávok **zákon vyslovene nezakazuje**, avšak ich predaj by bol v rozpore s § 13 ods. 5, písm. d) aktuálne platných Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom Mestskej časti Bratislava - Nové Mesto a s majetkom zvereným jej do správy hlavným mestom SR Bratislavou

Daňové pohľadávky

Špecifickou kategóriou pohľadávok mestskej časti sú daňové pohľadávky. Postup pri nakladaní s daňovými pohľadávkami upravuje zákon č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „daňový poriadok“, ktorý naša mestská časť ako správca miestnych daní je povinná dodržiavať.

Tento zákon upravuje, kedy je daňová pohľadávka nevymožiteľná, ale aj postup pri odpisovaní nevymožiteľných pohľadávok, pričom postúpenie daňových pohľadávok obce tretej osobe neumožňuje. Postúpenie pohľadávky v zmysle daňového poriadku zákonodarca umožnil len **daňovým a colným úradom**, avšak postúpenie pohľadávky je možné len právnickým osobám so 100 percentnou majetkovou účasťou štátu. Ak zákonodarca v ust. § 86 daňového poriadku obci ako správcovi dane výslovne nepriznal oprávnenie postúpiť daňovú pohľadávku tretej osobe, nie je správca dane - obec oprávnená tak konáť. V prípade, že by obec napriek tomu pohľadávku postúpila išlo by o konanie contra legem (*proti zákonu, protizákonné*), resp. ultra vires (*prekročiť právomoc*), ktoré by v rovine civilnoprávnych dôsledkov privodilo vo vzťahu k právnemu úkonu, ktorým k prevodu došlo absolútну neplatnosť z titulu porušenia zákona a prekročenie právomoci konáť. Uvedené dôsledky by nekonvalidovalo ani argumentovanie správou vlastného majetku obce, nakoľko obec je ako verejnoprávny subjekt korporatívneho charakteru v pozícii správcu dane viazaná kogentnými ustanoveniami daňového poriadku.

Ak daňový poriadok neustanovuje možnosť postúpenia daňovej pohľadávky obcou ako správcom dane nie je možné pri daňovej pohľadávke verejnoprávneho charakteru bez ďalšieho aplikovať súkromnoprávny inštitút postúpenia pohľadávky. Pri daňových pohľadávkach preto navrhujeme postupovať tak ako doteraz, a pri vymáhaní a odpisovaní pohľadávok postupovať výlučne v súlade s daňovým poriadkom.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, daňové pohľadávky **nie je právne možné predať**, tento postup by bol v rozpore so zákonom č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.